

25.04.2024

61 § Vahingonkorvausvaatimus, kiinteistövario

HEL 2023-012323 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 28.9.2023 esittänyt kaupungille määrältään 250 euron ja osittain yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen hakijan kiinteistön sadevesiviemäröintijärjestelmän puhdistuksesta ja järjestelmälle aiheutuneesta vahingosta. Vaatimuksen mukaan hakijan kiinteistön sadevesiviemäröintijärjestelmän pumppaamo sekä sadevesikaivot tukkeutuivat sekä 28.8. kello 16–17 että 31.8.2023 yöllä, kun sadevesi tulvi Niitty-luhdantieltä hakijan kiinteistölle. Hakija on 6.10.2023 täydentänyt vaatimustaan vaatimalla korvattavaksi myös hakijan asianhoitoon käyttämän avustajan kustannukset.

Vaatimuksen mukaan alueen hulevesiviemäröinti on toimimaton eikä asialle ole tehty korjausta. Hulevedet vaurioittavat kiinteistön sadevesijärjestelmiä ja pihaa sekä uhkaavat vaurioittaa asuinrakennuksia. Hakija on ollut hulevesien aiheuttamista ongelmista yhteydessä HSY:hyn vuosina 2012, 2014 ja 2016 sekä kaupunkiin vuosina 2018, 2021 ja 2023.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä hulevesien hallinnasta, ja kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella.

Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen mukaan pihamaata rakennettaessa on käytettävä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja, jollei pihaja oleskelualueiden käyttötarkoituksesta muuta johdu. Tehtaessa muutoksia pihamaalla on mahdollisuuksien mukaan vähennettävä alueiden vettä läpäisemätöntä pinta-alaa ja lisättävä kasvillisuutta.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuoro-

25.04.2024

kaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kaupungin vastuulle kuuluu myös hulevesikaivojen puhtaanapito kaduilla ja yleisillä alueilla.

Helsingissä hulevesien hallinnan vastuut jakautuvat kaupungin, HSY:n ja kiinteistön omistajan tai haltijan kesken. Kaupunki vastaa esimerkiksi hulevesien hallinnan kokonaissuunnittelusta, HSY huolehtii huleveden runkoviemäriverkoston rakentamisesta ja kunnossapidosta erikseen määritellyllä huleveden viemäröntialueella, ja kiinteistön omistaja tai haltija huolehtii kiinteistöllä muodostuvan huleveden hallinnasta.

Tulvariskien hallinnasta annetun lain mukaan kaupunki tekee alustavan arvioinnin hulevesitulvista aiheutuvista tulvariskeistä, nimeää hulevesitulvien merkittävät tulvariskialueet sekä laatii alueille tulvavaarakartat ja tulvariskikartat. Tulvariskien alustava arviointi tehdään toteutuneista tulvista sekä ilmaston ja vesiolojen kehittymisestä saatavissa olevien tietojen perusteella ottaen huomioon myös ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä. Alue, jolla todetaan arvioinnin perusteella mahdollinen merkittävä tulvariski tai jolla sellaisen riskin voidaan olettaa ilmenevän, nimetään merkittäväksi tulvariskialueeksi. Kaupunki laatii hulevesitulvan vuoksi merkittäväksi tulvariskialueeksi nimetyille alueelle tulvariskien hallintasuunnitelman.

Tulvariskien hallinnasta annetun lain mukainen Helsingin kaupungin alueen hulevesitulvariskien alustava arviointi on tehty vuosina 2011 ja 2018. Kummankin arvioinnin perusteella on todettu, että kaupungin alueella ei ole lain mukaisia merkittäviä hulevesitulvariskialueita. Arviointien perusteella on kuitenkin todettu, että kaupungissa on monta hulevesitulvaherkkää aluetta, joissa mahdolliset hulevesitulvat voivat aiheuttaa oleellista haittaa kaupungin toiminnalle tai omaisuudelle, mutta lain mukainen merkittävyyden kynnys ei ylity.

Hulevesitulvariskialueiden ja hulevesitulvaherkkien alueiden selvittämisen loppuraportissa on todettu, että Länsi-Pakilan Ripusuontien länsipäässä on tarve tarkemmalle tarkastelulle ja on laadittava erilliselvitys, jossa verkostomallinnuksella ja maastokäynneillä arvioidaan tulvien syitä ja vähentämistoimenpiteitä. Länsi-Pakilan alueella on kohtia, jotka kuuluvat Suomen ympäristöpalvelun laatiman hulevesitulvariskien alustavan arvioinnin mukaiselle kerran sadassa vuodessa toistuvalla hulevesitulvaherkälle alueelle.

Hallintolain mukaan hallintoasiassa kukin vastaa omista kuluistaan.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

25.04.2024

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kaupungin on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvässä vahingonkorvausasiassa kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan hulevesikaivojen kunnosta ja hulevesien hallinnasta on pyydetty selvitys. Saadun selvityksen mukaan alue on suunniteltu ja rakennettu 1960-luvulla. Maaperä on täyttömaata ja moreenia. Hakijan kiinteistö on valmistunut huomattavasti kadun rakentamista myöhemmin vuonna 1990. Kiinteistön tulee aina sopeuttaa pihan korkomaailma olemassa olevaan katuun. Nykyinen Helsingin kaupungin rakennusjärjestys edellyttää, että pihamaalla käytetään mahdollisuuksien mukaan vettä läpäiseviä materiaaleja. Hakijan toimittamien valokuvien sekä ilmakuvien perusteella hakijan kiinteistön piha-alueesta arviolta yli 40 % on kivetty tiiviillä kiveyksellä.

Alueesta on laadittu hulevesiselvitys vuonna 2021, jossa on tarkasteltu hulevesiverkoston kapasiteettia eli putkiverkoston ja kaivojen riittävyttä sadantaan nähden. Selvityksen perusteella hulevesiverkoston kapasiteetti ei ole riittävä ja pidempikestoisella rankkasateella hulevesiviemäriverkosto tulvii eli kaivot eivät vedä riittävästi ja vesi lammikoituu. Luonnollisia tulvareittejä Keskuspuistoon ei ole, eikä ongelma ratkea pelkästään viemärikokoa kasvattamalla, vaan myös tulvareittejä tulee parantaa ja viivytysratkaisuja kehittää.

Saadun selvityksen mukaan alueen kaivoja ja linjoja on tarkistettu vuoden 2023 aikana, eikä niissä ole havaittu tukoksia. Pakilan alueelle on suunnitteilla HSY:n hulevesisaneeraus 2030-luvulla, jonka lisäksi alueella on käynnistymässä kaupungin ja HSY:n yhteishanke kuluvan

25.04.2024

vuoden aikana. Hankkeessa tullaan lisäämään hulevesikaivoja Ripu-suontielle sekä Lähdepolulle. Lisäksi Heinämäntien oja, johon huleveden runkolinja purkaa, tullaan perkaamaan. HSY tulee saneeraamaan omaa verkostoaan samalla. Hankkeen rakennustyöt pyritään aloittamaan talvella 2024–2025.

Kaupungille on esitetty hakijan kiinteistön lähettyviltä Pakilan alueelta myös toinen vahingonkorvausvaatimus, joka koskee 31.8.2023 hulevesien aiheuttamaa kiinteistövauriota.

Ilmatieteen laitoksen mukaan sade määritellään rankkasateeksi, kun sademäärä on 7 mm tunnissa tai 20 mm vuorokaudessa. Ilmatieteen laitoksen Helsingin Kumpulan säähavaintoasemalla tehtyjen mittausten mukaan ensimmäistä vahinkopäivää edeltävänä päivänä 27.8.2023 (klo 10–14) on satanut yhteensä 25,60 mm ja vahinkopäivänä 28.8.2023 (klo 10.30–18) yhteensä 41,19 mm vettä. Tästä vahinkopäivän sademäärästä suurin osa, 23,84 mm, on tullut kahden tunnin aikana klo 14.30–16.30. Sade on ollut voimakkaimmillaan klo 16.00–16.30, jolloin on satanut yhteensä 9,44 mm.

Toisena vahinkopäivänä 31.8.2023 (klo 3.50–14.50) on Ilmatieteen laitoksen Helsingin Kumpulan säähavaintoasemalla tehtyjen mittausten mukaan satanut yhteensä 28,34 mm. Suurin osa tästä sateesta, 15,43 mm, on tullut kahdenkymmenen minuutin aikana kello 3.50–4.10.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Helsingin kaupungin ilmastotyöryhmä on laatinut vuonna 2017 Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen linjaukset vuoteen 2025 saakka. Linjauksissa esitetyjä hulevesiin liittyviä sopeutumistoimenpiteitä toimeenpannaan vuonna 2018 julkaistulla Helsingin kaupungin hulevesiohjelmalla. Ilmastomuutosennusteiden mukaan Helsingissä etenkin talvella sateet lisääntyvät ja kesällä rankkasateet voimistuvat ja yleistyvät, mutta toisaalta myös kuivat kaudet yleistyvät. Hulevesiviemäriverkoston kapasiteetti voi rankkasateella olla riittämätön. Hulevesiohjelmassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota hulevesivirtaamien hallintaan suunnittelussa ja rakentamisessa. Tavoitteena on estää kaupunkitulvia myös tulevaisuudessa.

Pääkaupunkiseudulle 28.8.2023 iskenyt rajuilma ja voimakas rankkasade aiheutti tulvia, kaatoi puita ja aiheutti vesivahinkoja sekä sähkökatkoja ympäri Helsinkiä. Ilmatieteen laitos sekä Foreca antoivat kyseisestä rajuilmasta etukäteen sade- ja tuulivaroituksen Uudellemaalle.

Myös 31.8.2023 rankkasade aiheutti aikana useita vesivahinkoja Helsingissä. Helsingin pelastuslaitos tiedotti 31.8.2023, että Helsingissä oli ollut yön ja aamun aikana 15 vahingontorjuntatehtävää, ja että vahin-

25.04.2024

gontorjuntatehtäviin oli hälytetty myös sopimuspalokunnat. Esimerkiksi Helsingin yliopiston metroasema oli jouduttu sulkemaan tulvivan veden takia.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Ilmastomuutosennusteiden mukaan Helsingissä etenkin talvella sateet lisääntyvät ja kesällä rankkasateet voimistuvat ja yleistyvät, ja on todettu, että hulevesiviemäriverkoston kapasiteetti voi olla riittämätön rankkasateella. Kaupungin voimassa olevassa hulevesiohjelmassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota hulevesivirtaamien hallintaan suunnittelussa ja rakentamisessa. Helsingissä on monta hulevesitulvaherkkää aluetta, joissa mahdolliset hulevesitulvat voivat aiheuttaa haittaa, mutta tulvariskien hallinnasta annetun lain mukainen merkittävyuden kynnys ei ylitä. Toimenpiteet hulevesitulvariskien poistamiseksi ja vähentämiseksi tiiviisti rakennetussa kaupunkiympäristössä ovat usein vaikeita toteuttaa, ja tapahtuvat usein suurempien hankkeiden yhteydessä.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu edellyttää tuottamuksellisuutta. Vahinkopaikalla todettu olemassa olevien kaivojen olevan rakenteellisesti kunnossa, eikä kaupunki siten ole laiminlyönyt vahinkopaikan rakenteiden kunnossa- ja puhtaanapitoa. Kaupunki on selvityksissään todennut, että Pakilan alueen tulvareitit ovat puutteellisia ja viemäreiden mitoitus on riittämätön sateille, joita on toteutunut alueella muutaman vuoden välein. Kaupunki on ryhtynyt yhdessä hulevesiviemäroinnistä vastaavan HSY:n kanssa toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja yhteishankkeen toteutus on alkamassa kuluvan vuoden aikana.

Sekä 27.8.2023 että molempina vahinkopäivinä, 28.8. ja 31.8.2023, on ollut rankkasateita, jotka ovat todennäköisesti aiheuttanut hulevesikaivojen ja hulevesiviemäriin kapasiteetin ylittymisen. Vahinkopäivien rankkasateiden seurauksena kaupungissa on tapahtunut myös useita muita vesivahinkoja.

Edellä esitetysti Ripusuontien länsipäässä on todettu puutteita hulevesijärjestelmässä sekä viemäroinnin että tulvareittien osalta siten, että se on riittämätön nykyään yleisesti esiintyville sateilla. Vahinkopäivinä ilmoitettuna vahinkoajankohtina on kuitenkin ollut tavanomaisesta poikkeavia, voimakkaita rankkasateita, jotka ovat aiheuttaneet hulevesiviemäriin hetkellisen täyttymisen sateen ollessa erittäin voimakas lyhyen ajan sisällä. Ottaen erityisesti huomioon sen, että kaupunki on tunnistanut ja ryhtynyt yhdessä HSY:n kanssa toimenpiteisiin hulevesien hallinnan parantamiseksi kaupunki katsoo, ettei asiassa ole kaupungin toimintaa koskevaa virhettä, laiminlyöntiä tai huolimattomuutta vaan vahingot ovat johtuneet poikkeavista rankkasateista. Kaupunki ei

25.04.2024

näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen rankkasateiden aiheuttamista kiinteistön hulevesijärjestelmien puhdistus- ja korjauskustannuksista.

Hakija on vaatinut korvattavaksi lisäksi käyttämänsä asiamiehen kustannukset. Hallintolain mukaan hallintoasiassa kukin vastaa omista kuluistaan. Hallintomenettelyssä ei asianosaista eikä viranomaisista voida velvoittaa korvaamaan toisensa kuluja, jotka ovat aiheutuneet hallintoasian käsittelystä. Hakijan vaatimus asiamieskustannusten korvaamisesta hallintoasian käsittelystä on siten lakiin perustumaton.

Sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003) 64 §

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys (2023) 16 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 13 a luku 103 e § ja 103 i §

Laki tulvariskien hallinnasta (620/2010) 5 §, 7–8 §, 10 § ja 19 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 9–10 §

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Vesihuoltolaki (119/2001) 3 a luku 17 d §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 22.12.2023 tekemän päätöksen § 51 mukaan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Hakija

Asiamies

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

25.04.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 61 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

25.04.2024

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiain yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

25.04.2024

Inkeri Lehmusoksa
tiimipäällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.04.2024.